

Název objektu

Ústí nad Labem - Centrum – Hellerova vila č. p. 1815

Adresa	Ústí nad Labem - Centrum, Rooseveltova 4, č. p. 1815
K.ú./parcels č.	St. p. č. 1815 a 1816
Architekt	Hans Richter, Drážďany
Stavitel	Josef Ringel, Ústí
Projekt	1923
Realizace	1926
Vlastník	UNIBOHEMIA – CZ. s. r. o.
Typ objektu	Vila
Typ památkové ochrany	Objekt nepoživá žádného typu památkové ochrany

Popis:

Dvoupodlažní vila ústeckého obchodníka Hellera stojí na vyvýšeném místě v příkré stráni. Hmotu stavby tvoří kubus, který je v přízemí hravě tvarovaný konkávními křivkami a v patře zpestřený pásovými a rohovými okny. Výrazným exteriérovým prvkem je také silný přesah střechy a vysuté nadokenní a podokenní římsy. Vila sice ukazuje reprezentativní fasádu do údolí, hlavní vstup je ovšem shora. Před vilou se rozprostírá malé nádvoří lemované přízemními budovami garáží a bytem správce.

Do domu se vchází přes malý vestibul. Místnosti v přízemí mají zásluhou zprohýbané fasády netradiční půdorys. Centrální halu charakterizuje konkávně vpadlá čelní stěna, jež je vstupem na terasu. Po obou stranách pak leží elipsovitě pokoje. V patře se nachází pánský pokoj a v protější části domu manželská ložnice, oběma pokojům dominuje působivé rohové okno. V podkroví zaujímá střední část ateliér osvětlený pásovým vikýřem. Vila si dodnes uchovala originální kovanou vstupní bránu. Výplň hlavního vchodu tvoří kovové dveře s velmi moderním designem. Pozoruhodným prvkem vnitřní výzdoby jsou geometrické obrazce hluboce vtlačené do hmoty stropu.

Objekt patří k ranným realizacím drážďanského architekta Hanse Richtera (1882–1971). První vily postavil právě v severních Čechách, kde se narodil. Zde ovšem teprve hledal cestu k převratným myšlenkám „nové věčnosti“ a funkcionalismu, jejichž průkopníkem se stal. Hellerova vila je velmi osobitá stavba spadající spíše ještě do sféry expresionismu, poznamenána však rozmanitými vlivy. Například jsou čitelné citace oblíbeného amerického architekta Franka Lloyd Wrighta, především ve výrazném přesahu střechy.

Pokračování popisu:

Vilu nechal postavit ústecký obchodník s kávou a majitel realit Franz Heller pro svou dceru Hildu. Dům po válce propadl státu jako německý majetek a posledním socialistickým nájemníkem byl Filmový podnik. Vnější vzhled vily se dodnes takřka nezměnil. Interiéry však poznamenala necitlivá rekonstrukce z počátku devadesátých let, kdy vilu koupil spekulant, který ji nikdy nezaplatil a zatížil úvěrem. Dům se stal objektem soudních pří, které nejsou vyřešeny dodnes. Stavbu začal navíc ohrožovat ujíždějící svah. Nový majitel provedl statické zajištění vily a plánuje kompletní rekonstrukci.

Památkové zhodnocení:

Vila musela už v době svého vzniku budit pozornost svým extravagantním vzhledem. Dodnes patří k vůbec nejvýraznějším vilovým stavbám ve městě. Je také nejstarší známou realizací Hanse Richtera na českém území. Tento architekt se později stal vyhledávaným tvůrcem v Drážďanech, ale dále realizoval také na českém území, zejména v Ústeckém kraji, kde postavil nejen pozoruhodné vily ale i velmi moderní industriální stavby.

Prameny a literatura:

- <http://www.usti-aussig.net/stavby/karta/nazev/68-vila-heller>
- <http://www.usti-aussig.net/autori/karta/jmeno/57-hans-richter>
- Pavlíček Tomáš (ed.), Bartošová V., Sellnerová A., Tothová J., Krsek M., Pavlíková M.; Slavné vily Ústeckého kraje; Foibos a. s., Praha, 2007
- AMÚL (Archiv města Ústí nad Labem), spisový meziarchiv

Zpracovatel

Mgr. Martin Krsek

Datum

3. října 2009

Seznam příloh :

1. katastrální mapa
2. fotografická a plánová dokumentace

letecký snímek s vyznačením objektu

půdorys 1. n. p.

půdorys 2. n. p.

pohled od jihozápadu, ul. Churillova

pohled od severovýchodu, ul. Rooseveltova

pohled od západu, ul. Churchillova

detail zábradlí pod terasou

interiér - rohové okno v 2. n. p.

detail mříže vstupní brány

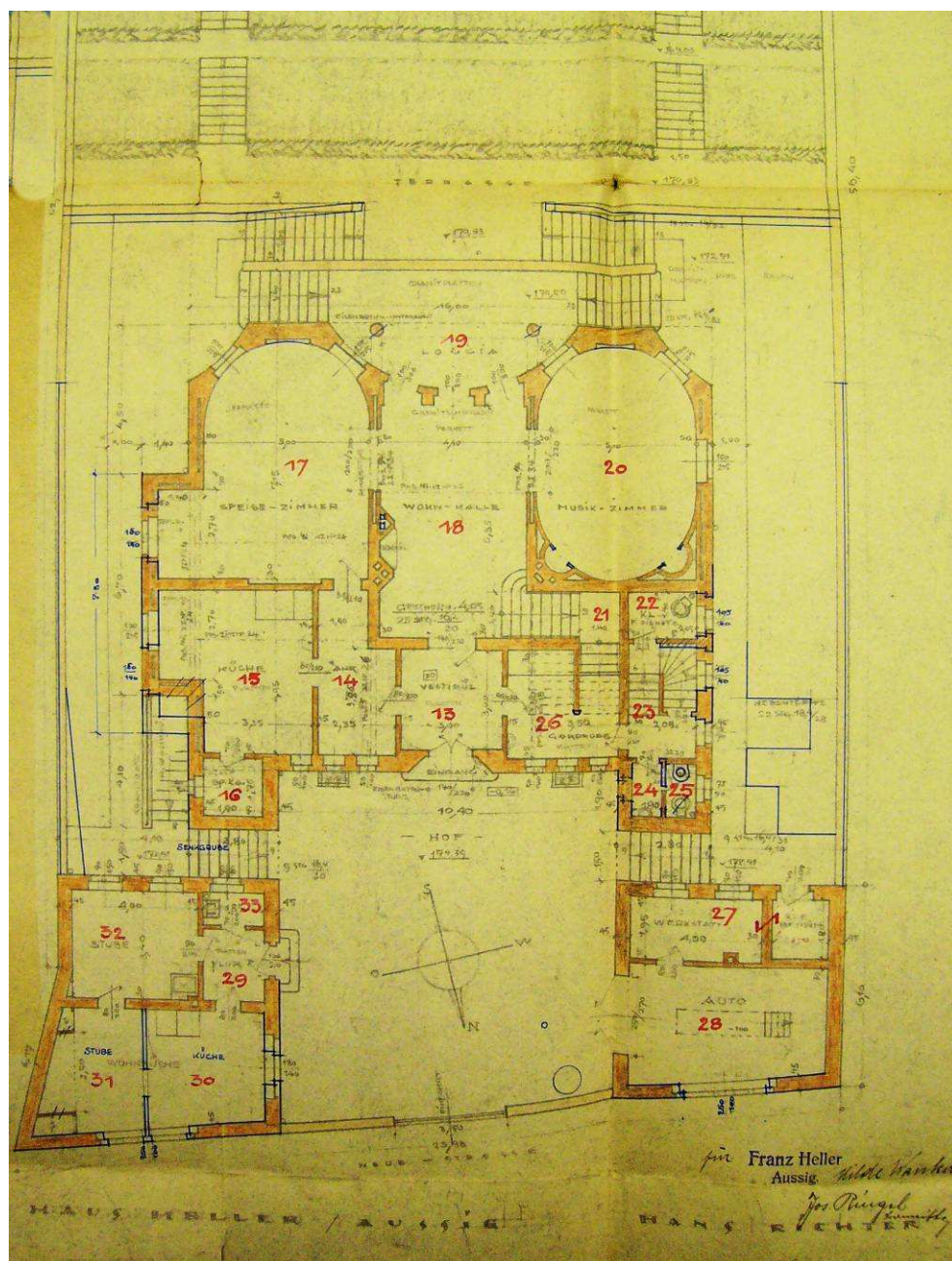
▼ katastrální mapa

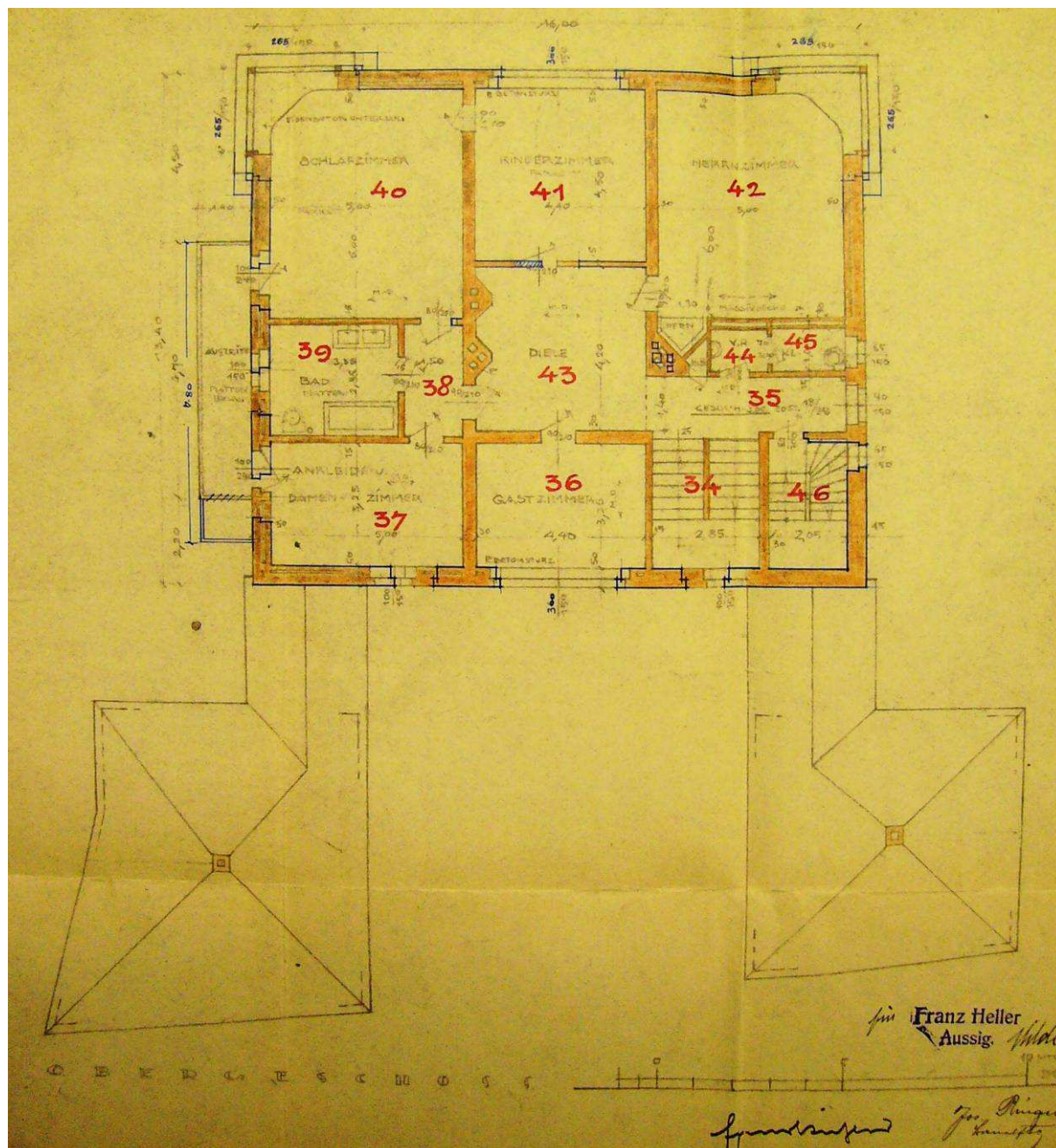
▼ letecký snímek s vyznačením objektu

▼ **půdorys 1. nadzemního podlaží**
zdroj : AMÚL

▼ půdorys 2. nadzemního podlaží
zdroj : AMÚL

▼ **pohled od jihozápadu z Churchillovy ulice**

▼ **pohled od severovýchodu z Rooseveltovy ulice**

▼ **pohled od západu z Churchillovy ulice**

▼ **detail zábradlí pod terasou**

▼ interiér - rohové okno v 2. n. p.

▼ detail mříže vstupní brány.

